

گفتمان بحران افغانستان

اثری که تازه به زیور چاپ آراسته شده است

در روز های پسین، خوشبختانه اثر مفید سیاسی - تحلیلی تحت عنوان بالا به دسترس رسید که توسط شخصیت علمی کشور عزیزمان (داکتر سید موسی صمیمی) به رشته تحریر درآمده است. این اثر ارزنده که به سائز یا اندازه (عرض هجده و طول بیست و چهار سانتی متر) و در حجم چهارصد و پنجاه و نه صفحه گنجانیده شده است، در واقع، گویای متن و محتوای چهارده مقاله سیاسی - تحلیلی- انتقادی است که توسط نویسنده محترم پس از سال 2001 عیسایی، در مواقع و موارد مختلف مربوط به رویداد های درون کشور عزیزمان افغانستان و در ارتباط با تداخل برنامه های کشورهای جهان نگاشته شده اند. متون مندرج در این کتاب، شامل بررسی ها، آمارها و احصائیه ها، دید گاه های اصلاحی و عالمانه راجع به انبوه وقایع و مسایل جاری در مسیر دهه پسین افغانستان میباشد. دانشمند فرهیخته (داکتر رسول رحیم)، پیشگفتار رسایی بر این اثر نگاشته است که خواننده را بگونه بهتری به درون متن و مطالب کتاب می کشاند. ایشان طی پاراگراف سوم پیشگفتار خویش چنین مینویسند: " وجه ممتاز این کتاب در آنست که مؤلف به تاریخ یازده ساله ی بعد از کنفرانس پترزبرگ 2001 تا امروز با اسلوب " نگاهی به گذشته " نپرداخته است، برعکس، همزمان با تکوین حوادث، کالبد شناسی آنرا به نمایش گذاشته است. یادداشت هایش را مطرح و کژروی ها را انتقاد کرده است و بالاخره بدیل هایش را ارائه

نموده است. بنابراین، عنوان های مطرح شده در کتاب، همه به صورت تاریخمند به رشته ی تحریر در آمده است."

نویسنده اثر نیز تحت عنوان "پیش درآمد: چکیده ی مطالب"، چنین می افزاید: "این اثر، مجموع ای از مضمون هایی را احتوا میکند که نویسنده در مسیر ده سال گذشته بنابر حوادثِ مشخص تاریخی، به ویژه به مناسبتِ سالروز های مهم تاریخی افغانستان و حوادثِ جهانی نوشته است. در این نوشتار - به مثابه ی خط قرمز - یک شیوه ی پژوهش و تفکر مشخصی - استوار بر خردگرایی انتقادی - نهفته است که بیانگر "اندیشیدن و باز اندیشیدن" نویسنده در مورد چگونگی اوضاع سیاسی - اقتصادی کشورِ در پیوند با گذشته ها و چشم اندازِ آینده میباشد..."

حال، پس از درج گوشه هایی از قولِ دو دانشمند گرامی، بعرض میرسانم که برای من، آنهم طی چنین یک نبشته مختصر، مقدور نیست نگاه کنجکاوانه بر همه، یا حتا بر بخشی از مطالبِ مندرج در این اثر ماندگار بیفکنم، ولی از تذکرِ لااقل عناوینِ عمده و برجسته آن نمیتوانم انصراف بجویم. هرگاه از شرح اجزا و ضمایم هر عنوان بگذریم، عنوانهای عمده از اینقرار اند:

دربخش اول: رکود نسبی تاریخی و نظام های اقتدارگرای معاصر، گفتاری چند پیرامون الگوی رفتاری افغانها، اقتدارگرایی تباری با توجیه سنتی تاریخی، اقتدارگرایی "دیوانسالاری" با توجیه "پیشآهنگی زحمتکشان"، اقتدارگرایی "بنیادگرایان" با توجیه "دینی"، "انوکراسی" اقتدارگرایی الیگارشسی مالی نو پا با توجیه "مردم سالاری نیم بند"، **دربخش دوم:** کشور "پسا منازعه ی افغانستان" در پیوند با "الزامات جهانی شدن"، جهانی شدن و پیامد های آن برای افغانستان، گروه هشت: بروز، گسترش و چگونگی نقش آن در مهارِ بحرانِ جهانی، اثرگذاری نهاد های جهان بر افغانستان بمتابۀ "کشورپسا منازعه"، پیمان افغانستان در لندن در پرتو "راهیافتِ عدالت سمتی"، "همایشهای اقتصادی جهان" در

رویارویی با " همایش های اجتماعی جهان"، دشواریهای پیاده کردن " اهداف هزاره ی سازمان ملل"...، جهانی شدن پسا امریکا"، مواضع سیاسی- اقتصادی گروه بریکس در قبال " نظام جهانی شدن پسا امریکا"، عربستان سعودی در " نشئه" ی تدارکاتِ بهترین جنگ افزار، بحرانِ کابل بانک به مثابه ی الگوی آشفستگی- الیگارشی نوپا، پاکستان، ایالات متحده امریکا و " بازی نهایی" در افغانستان، نشست سرانِ کشورهای عضو ناتو در شیکاگو، کنفرانس توکیو برای افغانستان بمتابه پیامد نشستِ دوم بُن و گفتمان " نیروی هوشمند" در راهیافت سیاست خارجی ایالات متحده امریکا.

با این تذکر فشرده، در عین حالیکه برای جناب داکتر صمیمی آرزوی تداومِ کارهای علمی و موفقیت های مزید مینمایم، مطالعه این اثرِ گرانسنگ را برای کلیه علاقه مندان به مسایل کشورِ بلا دیده مان (افغانستان) سفارش میکنم.